

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Concernstaf

Onderwerp:

Aanwijzen contactfunctionaris en informeren raad

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 6-12-2022
Notanummer : 2022-896
Datum : 6-12-2022
Programma : 01 - Burger en bestuur
Portefeuillehouder : Burgemeester,

Bijlage(n) :

Parafering

01-12-2022: Burgemeester30-11-2022: Programmamanager

Agendering

* 01-12-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

8-12-2022

B & W d.d.: 6-12-2022

Besluit

1. Mevrouw B. Nijboer per 1 december 2022 aan te wijzen als Woo-contactpersoon;
2. De resterende Woo-gelden over te boeken van de stelpost naar programma 11 Bedrijfsvoering en de begroting aan te passen bij de eerstvolgende kwartaalrapportage;
3. De raadsmededeling vast te stellen en aan te bieden aan de raad.

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden als vervanger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), zonder terugwerkende kracht. De wetswijziging vraagt veel van de mensen in de organisatie vanwege het verplicht openbaar maken van documenten in 11 categorieën. Het betekent vooral een cultuurverandering en een andere relatie van de gemeente met de samenleving. Het bestuursakkoord 2022-2026 sluit hierop aan door een open bestuursstijl voor te staan. Voorafgaand aan de invoering is in DOWR verband een focusgroep aan de slag gegaan om de impact van 5 informatie-wetten (Woo, Archiefwet, Wep, Wmebv, TBDT) op de organisatie in beeld te brengen. Deze wetten worden in samenhang geïmplementeerd.

De Woo-implementatie wordt gefaseerd ingevoerd vanwege de impact en complexiteit, daarvoor acht de overheid 5 à 8 jaar nodig. Voor het actief openbaar maken op het landelijk op te richten platform open overheidsinformatie (PLOOI) staat 5 jaar. Voor het op orde maken van de informatiehuishouding wordt geschat dat 8 jaar nodig is. Dit wordt gemonitord door de gemeente zelf, via P&C documenten waarin verplicht een 'openbaarheidsparagraaf' (Woo art. 3.5) moet

worden opgenomen. Deze openbaarheidsparagraaf is in Deventer in ontwikkeling.

In 2021 is er een Rekenkameronderzoek naar de uitvoering van de Wob uitgevoerd. Het onderzoek blijkt ook vooruit naar de wijzigingen die de Woo met zich meebrengt. De raad heeft op 22 maart 2022 de brief van de rekenkamer ontvangen waarin vijf aanbevelingen zijn opgenomen. Deze vijf aanbevelingen worden bij de verdere implementatie van de Woo meegenomen. Het college beraadt zich over het ambitieniveau waarop de Woo wordt geïmplementeerd en zal met de raad in gesprek gaan over de mogelijke scenario's aan de hand van de ontwerp-openbaarheidsparagraaf.

De Woo verplicht tot aanwijzing van een Woo-contactpersoon. U wordt hierbij verzocht deze medewerker hiervoor aan te wijzen.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De Wet open overheid beoogt een transparanter en actief openbaar makende overheid te bereiken, om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtstaat, de burger, het bestuur en de economische ontwikkeling beter te dienen. De gemeente zal tijdiger de informatieverzoeken van de samenleving en organisaties kunnen beantwoorden en zo mogelijk actief openbaar maken. De verzoeker weet de gemeente via verschillende kanalen, mondeling of schriftelijk op papier, via mail en of de website te bereiken. Met de contactpersoon Woo wordt de menselijke maat benadrukt. De relatie van de gemeente met de samenleving en organisaties zal de wederzijdse wijsheid meer op tafel brengen.

Kader

Wet open overheid (Woo)

Rekenkamerrapport Deventer 'De praktijk van de Wob in het decentraal bestuur', Groningen 2021.

Brief college 12 april 2022 in reactie naar de raad en Rekenkamer Deventer.

Betrokken partijen en participatie

De implementatie van de Woo wordt in DOWR verband uitgevoerd.

Vanuit de VNG wordt landelijk samengewerkt om met de gemeente gericht op kennisdelen, samen ontwikkelen en actuele ontwikkelingen van het Rijk over de gefaseerde invoering van de Woo onder de aandacht te brengen.

Argumenten voor en tegen

ARGUMENTEN VOOR:

De Woo schrijft voor een contactpersoon Woo aan te wijzen. Met deze aanwijzing wordt voldaan aan deze wettelijke vereiste. Deze zogeheten contactpersoon beantwoordt vragen over de beschikbaarheid van publieke informatie, moet bereikbaar zijn via de website van de gemeente en brengt laagdrempelig de menselijke maat terug. Ook heeft deze contactpersoon in DOWR-verband de rol van kwartiermaker voor de verdere implementatie van de Woo, met name gericht op de actieve openbaarmaking. Voor Deventer zal deze contactpersoon ook de Woo-verzoeken binnen de organisatie coördineren. In november 2022 is deze contactpersoon in DOWR verband aangetrokken.

Financiële consequenties en dekking

Het Rijk heeft voor invoering van de Woo incidentele en structurele middelen ter beschikking gesteld via het Gemeentefonds. Deze bedragen staan op een stelpost binnen programma 12 Algemene Dekkingsmiddelen. Het gaat om de volgende bedragen:

Meicirculaire 2021	2022	2023	2024	2025	2026
Structureel	83.427	105.822	128.994	153.597	153.597
Incidenteel	98.649	100.190	101.912	104.228	104.228
Opgehaald Q2	-27.090	-52.890	-52.890	-52.890	-52.890
Opgehaald Q3	-94.000				
Overgeheveld 2023	-60.986	60.986			
Nog beschikbaar	0	214.108	178.016	204.935	204.935

De Woo-contactpersoon wordt gefinancierd uit de structurele middelen. De projectorganisatie, waaronder uren van projectmedewerkers en de kwartiermaker Woo worden gedekt uit de incidentele middelen. Ook scholing en ict-ondersteuning worden uit deze middelen gedekt. Een deel van de Woo-gelden is al opgehaald. Het resterende deel van de gelden wordt nu opgehaald naar programma 11 Bedrijfsvoering. Bij de eerstvolgende kwartaalrapportage wordt de begroting aangepast.

De Woo wordt stapsgewijs ingevoerd. Via de te ontwikkelen openbaarheidsparagraaf ontstaat inzicht in de aanpak in meerjarig perspectief. We gaan er vooralsnog vanuit dat implementatie binnen de beschikbaar gestelde middelen voor de Woo wordt gerealiseerd. De keuze van het ambitieniveau kan om meer investeringen vragen.

Openbaarmaking en communicatie

De Woo-contactpersoon zal op de website zichtbaar worden gemaakt.

Aanpak en uitvoering

De kwartiermaker maakt samen met een kernteam inzichtelijk hoe Deventer en de andere DOWR-gemeenten er voor staan. De samenhang in grote lijnen voor de implementatie van de Woo wordt daardoor overzichtelijk, waarna kan worden geprioriteerd. De aan te wijzen Woo-contactpersoon zal daaraan meewerken. De aanpak en uitvoering van de Woo wordt via de openbaarheidsparagraaf die in ontwikkeling is, voorgelegd en gemonitord. Deze paragraaf maakt deel uit van de planning en control documenten waaronder de begroting en de jaarrekening. De cultuurverandering in de organisatie zal veel aandacht vragen en ook is er scholing nodig, met herhaling om nieuwe werkwijzen en omgangsvormen te leren en laten beklijven. Daarbij zal worden gekeken naar mogelijkheden die artificial intelligence bieden. Dit loopt via samenwerking en samen optrekken met de VNG, het Rijk en leveranciers, evenals waar nodig met het adviescollege openbaarheid en informatiehuishouding.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Aanwijzen contactfunctionaris en informeren raad		
Nummer	2022-896	Portefeuillehouder	Burgemeester,
Team	DEV-CS	Datum	6-12-2022

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden als vervanger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), zonder terugwerkende kracht. De wetswijziging vraagt veel van de mensen in de organisatie vanwege het verplicht openbaar maken van documenten in 11 categorieën vanaf 2023. Het betekent vooral een cultuurverandering en een andere relatie van de gemeente met de samenleving. Het bestuursakkoord 2022-2026 van het college sluit hierop aan door een open bestuursstijl voor te staan. Voorafgaand aan de invoering is in DOWR verband een focusgroep aan de slag gegaan om de impact van de 5 informatiewetten (Woo, Archiefwet, Wet elektronische publicaties (Wep), Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid (TBDT)) op de organisatie in beeld te brengen. Deze wetten worden in samenhang geïmplementeerd.

De Woo-implementatie wordt gefaseerd ingevoerd vanwege de impact en complexiteit, daarvoor acht de overheid 5 à 8 jaar nodig. Voor het actief openbaar maken op het landelijk op te richten platform open overheidsinformatie (PLOOI) staat 5 jaar, er worden ook specifieke eisen gesteld aan de documenten. Voor het op orde brengen van de informatiehuishouding wordt geschat dat 8 jaar nodig is. Dit wordt gemonitord door de gemeente zelf via de planning en control documenten, waarin verplicht een 'openbaarheidsparagraaf' (Woo art. 3.5) moet worden opgenomen. Deze openbaarheidsparagraaf is in ontwikkeling.

In 2021 is er een Rekenkameronderzoek naar de uitvoering van de Wob uitgevoerd. Het onderzoek blikt ook vooruit naar de wijzigingen die de Woo met zich meebrengt. De raad heeft op 22 maart 2022 de brief van de rekenkamer ontvangen waarin vijf aanbevelingen zijn opgenomen. Het college heeft op 12 april 2022 gereageerd naar de Rekenkamer en raad over de aanbevelingen waarin het college zich herkent. Deze vijf aanbevelingen worden bij de verdere implementatie meegenomen. Het college beraadt zich over het ambitieniveau waarop de Woo wordt geïmplementeerd en zal begin 2023 met de raad in gesprek gaan over de mogelijke scenario's aan de hand van de ontwerp-openbaarheidsparagraaf.

De Woo-verplicht ook tot aanwijzing van een Woo-contactpersoon. U wordt hierbij verzocht kennis te nemen van deze aanwijzing.

Kader

Wet open overheid (Woo)

Rekenkamerrapport Deventer 'De praktijk van de Wob in het decentraal bestuur', Groningen 2021.

Brief college 12 april 2022 in reactie naar de raad en Rekenkamer Deventer.

Kern van de boodschap

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden als vervanger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), zonder terugwerkende kracht. De wetswijziging vraagt veel van de mensen in de organisatie vanwege het verplicht openbaar maken van documenten in 11 categorieën. Dit gaat fasegewijs vanaf 2023, waarbij documenten duurzaam digitale toegankelijk moeten zijn. Voor de implementatie wordt 8 jaar uitgetrokken. De Woo-contactpersoon is aangetrokken. De komende tijd wordt er gewerkt aan een ontwerp-openbaarheidsparagraaf.

Nadere toelichting

De Wet open overheid beoogt een transparanter en actief openbaar makende overheid te bereiken, om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtstaat, de burger, het bestuur en de economische ontwikkeling beter te dienen.

De gemeente moet tijdiger informatieverzoeken van de samenleving en organisaties kunnen beantwoorden en zo mogelijk actief openbaar maken. De verzoeker weet de gemeente via verschillende kanalen, mondeling of schriftelijk op papier, via mail en of de website te bereiken. De verplicht aangewezen contactpersoon, mevrouw B. Nijboer, is bereikbaar of neemt contact op. Met de contactpersoon wordt de menselijke maat benadrukt. De relatie van de gemeente met de samenleving en organisaties zal de wederzijdse wijsheid meer op tafel brengen. De raad en het college komen nog te spreken over het ambitieniveau voor het actief openbaar maken, dat wordt opgenomen in de ontwerp openbaarheidsparagraaf, die tevens als landelijke monitor dient en deel gaat uitmaken van de planning en control documenten.